

[Kjærulff-Schmidt]

politik bør som hovedformål have at sikre de bedste, mest stabile og mest økonomiske energiforsyninger her til landet. Det opnås ved at benytte så mange af de eksisterende energiformer og så mange af de eksisterende leverandørnationer som muligt. Det ville være helt forfæjlet, hvis vi besluttede at afskære en væsentlig del af vores importmuligheder. Med den stærke stigning i vores kulimport fra Sydafrika, fra 21.000 t i 1976 til 836.000 t i 1978 og godt 2 mill. t i 1979 og endnu mere i år, er der opnået en særdeles gunstig forsyningsmulighed, som elværkerne fortsat bør sætse på, ligesom der også må gøres en indsats for at overvinde de problemer, der er med leverancer fra andre leverandørlande. De oplysninger, udenrigsministeren gav, og udenrigsministerens vurdering vedrørende forsynings sikkerheden, som fremskridtspartiet deler, taler yderligere for, at dette forslag bør afvises. Ingen af forslagene ville være i Danmarks interesse, og ingen af forslagene ville være i Sydafrikas interesse, og ingen af forslagene ville i øvrigt være i den vestlige verdens interesse, og vi må afvise disse forslag.

Hanne Engberg (SF):

Forslaget fra VS om en total boykot af økonomiske aktiviteter med Sydafrika tager sit udgangspunkt i folketingets vedtagelse af et forslag med lignende overskrift i 1978, der var fremsat af socialistisk folkeparti og bifaldet af socialdemokraterne, de radikale, retsforbundet, VS og kommunisterne. Desuden henviser forslaget til det nordiske handlingsprogram vedtaget af de nordiske udenrigsministre i 1978 med omtrent samme indhold.

Jeg skal i min argumentation kun henvende mig til socialdemokratiet. Socialdemokratiet er og bliver den afgørende faktor i dette spørgsmål. Hvis socialdemokratiet går med til disse forslag, er de hjemme, som de har været tidligere; skal vi stadig høre på de samme argumentationer, som vi har gjort i dag, er der ikke meget håb om det, men min argumentation skal alligevel kun være vendt mod socialdemokratiet. De borgerlige indvendinger, vi har hørt heroppefra, nemlig at man ikke kan tage hensyn til racespørgsmål, når man handler økonomisk, vil jeg af mange gode grunde ikke bruge tid til at vende mig imod, og jeg forstår også, at socialdemo-

krater ikke accepterer en sådan dobbeltmoral.

Men siden disse to vedtagelser, der jo binder den danske regering til at hindre handel med Sydafrika og investeringer i apartheidlandet, er de danske investeringer og den danske samhandel med Sydafrika mangedoblet, som bemærkningerne til forslaget viser. Da vi i begyndelsen af dette år behandlede et lignende forslag, henholdt udenrigsministeren sig til, hvad han også har gjort i dag, at det danske erhvervsliv kender folketingets holdning, at nedtrapning i Danmark bedst foregår frivilligt, og at tvungen boykot kun bliver effektiv, når de store vestlige lande deltager i den.

Vi kan altså konstatere, at der fra 1978 til 1980 er foregået en udglidning i den danske regerings holdning, en vigen bort fra accepterede principper og handlingsprogrammer. Men nu er der en lejlighed til at fastholde principperne og binde dem til handlinger.

Det er mit indtryk, at den tidligere danske minister, der havde med disse sager at gøre, fru Lise Østergaard, havde et betydelig mere aktivt forhold til apartheidkampen end den nuværende udenrigsminister. Hun beskriver i en artikel i Kontakt fra 1978-79, nr. 1, den danske og nordiske holdning. Hun nævner, at de nordiske lande i en række år har arbejdet for, at sikkerhedsrådet skal vedtage bindende sanktioner mod Sydafrika, og hun siger, at det vil vi fortsat gøre. Hun tilslutter sig det nordiske handlingsprogram og siger, at Danmark har foreslået yderligere foranstaltninger i FN, blandt de ni og i den nordiske gruppe. Hun siger: der er endnu ikke opnået nogen fælles holdning, men vi må arbejde for en yderligere fælles indsats.

Derfor vil jeg nævne et eksempel på, at vi har en lejlighed til at gå med i en fælles indsats. Vi har nemlig et hollandsk eksempel, der viser, at et lille vestligt land kan tage et initiativ og måske kan være foregangsland i den gennembrudseffekt eller katalysatoreffekt, som den socialdemokratiske ordfører for lidt siden nævnte er så vigtig i disse sager. I november 1979 vedtog det hollandske parlament en beslutning, der pålagde den hollandske regering at tage skridt til en olieembargo mod Sydafrika og sikre sig støtte fra andre EF-lande. I juni 1980 kunne den hollandske regering meddele, at ingen af de andre EF-lande ønskede at være med, altså